

Enw'r Ymgeisydd	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd

CYD-BWYLLGOR ADDYSG CYMRU

Tystysgrif Gyffredinol Addysg Uwchradd

WELSH JOINT EDUCATION COMMITTEE

General Certificate of Secondary Education

165/55

HANES

**MANYLEB A: ASTUDIAETHAU MANWL AC AMLINELLOL O
AGWEDDAU AR HANES CYMRU/LLOEGR A'R BYD**

PAPUR 1

ASTUDIAETH FANWL

05 – RWSIA YNG NGHYFNOD Y CHWYLDRO, 1905-1924

P.M. DYDD GWENER, 8 Mehefin 2007

1 awr (o arholiad 2 awr)

Cwestiynau a atebwyd	Swyddfa'n unig
Cw.1 (Gorfodol)	20
Cw.	25
CYFANSWM	45

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch Gwestiwn 1 (Adran A) a *naill ai* Cwestiwn 2 *neu* Gwestiwn 3 o Adran B.

Ysgrifennwch eich atebion ar y llinellau yn y llyfryn hwn. Defnyddiwch dudalennau ychwanegol os nad yw'r llinellau a ddarparwyd yn y llyfryn hwn yn ddigon. Ysgrifennwch eich enw ar bob tudalen ychwanegol a nodwch yn glir rif y cwestiwn rydych yn ei ateb. Rhowch eich tudalennau ychwanegol y tu mewn i'r llyfryn hwn.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dangosir nifer y marciau sydd ar gael mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran-gwestiwn.

Cewch farciau am ansawdd eich cyfathrebu ysgrifenedig.

I ennill y marciau llawn ar gyfer unrhyw gwestiwn, rhaid i'ch atebion fod yn berthnasol a rhaid iddynt wneud defnydd llawn o'r wybodaeth a ddarparwyd.

Ym mhob achos dylech gefnogi eich atebion trwy gyfeirio at eich gwybodaeth a'ch dealltwriaeth o'r pwnc a ddewiswyd.

Ni roddir tystysgrif i ymgeisydd a geir yn ymddwyn yn annheg yn ystod yr arholiad.

Atebwch Gwestiwn 1 yn Adran A a naill ai Cwestiwn 2 neu Gwestiwn 3 yn Adran B.

ADRAN A

(GORFODOL)

1. Mae'r cwestiwn hwn yn sôn am y Bolsieficiaid yn cipio grym ym mis Hydref 1917.

Astudiwch y ffynonellau isod ac yna atebwch y cwestiynau sy'n dilyn pob ffynhonnell. [20]

Ffynhonnell A

[Darlun yn dangos Lenin yn annerch aelodau o'r Gwarchodlu Coch yn ystod Chwyldro mis Hydref, 1917.]

(a) Defnyddiwch Ffynhonnell A, a'r hyn rydych chi'n ei wybod, i ddisgrifio rôl Lenin wrth i'r Bolsieficiaid gipio grym. [3]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ffynhonnell B

Ddydd ar ôl dydd roedd y Llywodraeth Dros Dro yn mynd yn wannach i bob golwg ac roedd ei rheolaeth dros yr hyn oedd yn digwydd yn Rwsia yn dechrau torri i lawr. Roedd y papurau newydd yn llawn o adroddiadau am ddwyn a lladd, arwyddion bod cyfraith a threfn wedi torri i lawr.

[Dyfyniad o'r llyfr gan John Reed, *Ten Days that Shook the World* (1919)]

- (b) Defnyddiwch y wybodaeth yn Ffynhonnell B, a'r hyn rydych chi'n ei wybod, i egluro'r problemau oedd yn wynebu'r Llywodraeth Dros Dro yn hydref 1917. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ADRAN B

Atebwch naill ai Cwestiwn 2 neu Gwestiwn 3.

2. Mae'r cwestiwn hwn yn sôn am y Rhyfel Cartref a sefydlu'r wladwriaeth Gomiwnyddol, 1918-1921.

Astudiwch y wybodaeth isod ac yna atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

[25]

GWYBODAETH

Ymladdwyd Rhyfel Cartref yn Rwsia rhwng 1918 a 1921, rhyfel a ddaeth i ben gyda buddugoliaeth i'r Comiwnyddion. Mae'r darlun hwn yn dangos Lenin yn cyhoeddi newidiadau mewn araith a wnaeth yn 1920.

- (a) (i) Beth oedd y Comintern?

[2]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Mae'r cwestiwn hwn yn sôn am flynyddoedd olaf Lenin, 1921-1924.

Astudiwch y wybodaeth isod ac yna atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

[25]

GWYBODAETH

Erbyn 1921 roedd y Bolsieficiaid wedi ennill y Rhyfel Cartref ond nid oedd pawb o bobl Rwsia'n hapus â'r gyfundrefn newydd. Aeth rhai ati i brotestio i fynegi eu dichter. Mae'r darlun hwn yn dangos milwyr yn cael eu hanfon i ddelio â'r terfysgwyr.

(a) (i) Beth oedd gwrthryfel Kronstadt?

[2]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(b) (i) Disgrifiwch y frwydr am bŵer i olynu Lenin rhwng 1921 a 1924. [3]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ii) Eglurwch sut y ceisiodd y Llywodrodaeth Gomiwnyddol newid bywyd diwylliannol Rwsia rhwng 1921 a 1924. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

